19/03/2023

Η παρουσίαση του τόμου “Αγία Σοφία” στη Λεμεσό

/ Επικαιρότητα

Η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας, η Βουλή των Αντιπροσόπων της Κυπριακής Δημοκρατίας και η Ιερά Μητρόπολη Λεμεσού πραγματοποίησαν το Σάββατο 18 Μαρτίου 2023 την παρουσίαση του τόμου “ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ, Οι ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο”. Η εκδήλωση πραγματοποίηθηκε στην αίθουσα εκδηλώσεων της Ιεράς Μητροπόλεως Λεμεσού.

Ο αφιερωματικός τόμος της Δ.Σ.Ο., προβάλλει συνολικά **37 ναούς της Σοφίας του Θεού,** περιλαμβανομένων των δυο ομώνυμων κυπριακών ναών σε **Λευκωσία και Πάφο** και επιχειρεί να αναδείξει το θέμα της μετατροπής της Αγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως σε τζαμί.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης υπήρξε προβολή οπτικοακουστικού υλικού για τους 37 ναούς που περιλαμβάνονται στην έκδοση καθώς και για τη δράση της ΔΣΟ, παρουσίαση του τόμου, ομιλία για τους ναούς της Αγίας Σοφίας στην Κύπρο, από τον Δρ. Χριστόδουλο Χατζηχριστοδούλου, ομιλία του καθηγητή του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, Δρ. Στέφανου Ευθυμιάδη με θέμα «Λαός και κλήρος στη βυζαντινή Αγία Σοφία» και ομιλία από τον πολιτικό επιστήμονα και συγγραφέα Κωνσταντίνο Χολέβα με θέμα «Γιατί μας ενδιαφέρει σήμερα η Αγία Σοφίας και ο βυζαντινός πολιτισμός».

Μητροπολίτης Λεμεσού: “Παρακολουθούμε με πόνο τη βεβήλωση των ιερών ναών και μνημείων μας στην κατεχόμενη μας πατρίδα…”

“*Εδώ και 50 σχεδόν χρόνια παρακολουθούμε με πόνο και αγωνία τη βεβήλωση και την καταστροφή των ιερών ναών και μνημείων μας στην κατεχόμενη μας πατρίδα* “, ανέφερε εξάλλου σε χαιρετισμό του ο **Μητροπολίτης Λεμεσού κ. Αθανάσιος.**

Όπως υπέδειξε ο Μητροπολίτης Αθανάσιος «*όλα αυτά τα τραγικά δράματα δεν είναι απλά διηγήσεις για μακρινούς τόπους και χώρους, αλλά καθημερινά μας τραύματα και οδυνηρά μας βιώματα*».

Είναι καιρός, υπογράμμισε, η ορθόδοξη πίστη μας να ενώσει όλους τους ορθόδοξους χριστιανούς σε μια ενότητα δυνάμεων και αγάπης, για το καλό όλης

της ανθρωπότητας, «αφού οι προκλήσεις και οι ανάγκες του σύγχρονου κόσμου συνεχώς αυξάνουν και απαιτούν από όλους μας τη συμπαράσταση μας και την αγάπη μας για την αντιμετώπιση τους.

Ο Μητροπολίτης Λεμεσού ανέφερε ακόμη ότι το θέμα της σημερινής εκδήλωσης είναι άκρως επίκαιρο και σημαντικό, καθώς βιώνουμε την μετατροπή του ιερού ναού στην Κωνσταντινούπολη σε μουσουλμανικό τέμενος και συνεχάρη την ΔΣΟ για την πρωτοβουλία της.

Μάξιμος Χαρακόπουλος: “Στην Κύπρο επιμένετε να φυλάττετε Θερμοπύλες..”

Την ενότητα των ομιλιών έκλεισε ο Γενικός Γραμματέας της Διεθνούς Γραμματείας της ΔΣΟ, **Μάξιμος Χαρακόπουλος** , ο οποίος εξέφρασε τη χαρά του για το ειλικρινές, όπως είπε, ενδιαφέρον των Κυπρίων για τα ζητήματα της χριστιανικής, της ορθόδοξης ταυτότητας, παράδοσης και ιστορίας και ευχαρίστησε θερμά τον πανιερώτατο Μητροπολίτη Λεμεσού κ. Αθανάσιο, για τη φιλοξενία και τη συνδιοργάνωση υψηλού επιπέδου, όπως είπε, εκδήλωσης.

Μπορείτε να παρακολουθήσετε την ομιλία του κ. Χαρακόπουλου:

Συγκεκριμένα ανέφερε:

Σύμφωνα με τον Τσόρτσιλ μια εκδήλωση πρέπει να εξαντλεί το θέμα όχι το ακροατήριο. Φοβούμαι ότι τα εξαντλήσαμε και τα δυο, γι αυτό και καθώς σε μένα έλαχε η τιμή να κλείσω το τμήμα των ομιλιών σε αυτήν την άψογη από κάθε πλευρά εκδήλωση της παρουσίασης του τόμου που έχει εκδώσει η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας για τις Αγίες Σοφίες, θα είμαι σύντομος.

Η χαρά μας είναι μεγάλη βλέποντας το ειλικρινές ενδιαφέρον των Κυπρίων, τόσο αυτών που έχουν θεσμικό ρόλο, όσο και των απλών πολιτών, όπως αποδεικνύεται από την αθρόα προσέλευση στη σημερινή εκδήλωση για τα ζητήματα της χριστιανικής, της ορθόδοξης ταυτότητας, παράδοσης και ιστορίας.

Και δεν θα μπορούσε να ήταν αλλιώς. Γιατί σε αυτό το νησί από τους αποστολικούς χρόνους, επί ενός αρχαιοτάτου ελληνικού πολιτισμικού πεδίου, από τους μυκηναϊκούς χρόνους, ο σπόρος του Ευαγγελίου, βρήκε γόνιμο έδαφος.

Και επί δύο χιλιάδες χρόνια, παρά τις συνεχείς εισβολές, κατοχές, δηώσεις, προσπάθειες εγκατάλειψης της ορθόδοξης πίστης από ανατολικές και δυτικές δυνάμεις, αυτή παρέμεινε αναλλοίωτη, ισχυρή και ζωντανή μέχρι σήμερα.

Εδώ σε αυτό το ιστορικό σταυροδρόμι των ηπείρων, έχοντας ακόμη το βάρος των συνεπειών της εισβολής και παράνομης κατοχής ενός μεγάλου τμήματος του

νησιού από τις τουρκικό στρατό, επιμένετε να φυλάττετε Θερμοπύλες.

Εμείς ως Διακοινοβουλευτική Συνέλευση Ορθοδοξίας, επί 30 συναπτά έτη, επιδιώκουμε να προβάλουμε και να προωθούμε τις κοινές αξίες και αρχές των ορθόδοξων παραδόσεων, δια μέσω των κοινοβουλευτικών θεσμών στους οποίους συμμετέχουμε βουλευτές από 25 κοινοβούλια από 3 ηπείρους.

Και ένα από τα σημεία αιχμής των δράσεών μας αποτελεί η μετατροπή της Αγίας Σοφίας στην Πόλη, αυτού του διαχρονικού φάρου της οικουμενικής ορθοδοξίας, αγλάισμα της βυζαντινού πολιτισμού, του οποίου τέκνα και εγγόνια είμαστε όλοι μας.

Παρακολουθήσαμε με πολύ ενδιαφέρον τις εισηγήσεις για το θέμα από τους καταξιωμένους επιστήμονες, τον δρα Χριστόδουλο Χατζηχριστοδούλου, τον δρα Στέφανο Ευθυμιάδη και τον κ. Κωνσταντίνο Χολέβα τους οποίους ευχαριστώ για την τιμή που μας έκαναν.

Ανέδειξαν στον σύντομο χρόνο που τους διετέθη πλευρές τόσο της ιστορικής και πνευματικής σημασίας της Αγίας Σοφίας όσο και το ευρύτερο ζήτημα των βεβηλώσεων και καταστροφών των χριστιανικών μνημείων.

Για την ΔΣΟ αυτό το φαινόμενο είναι εξαιρετικά κρίσιμο, και έχουμε επιλέξει να το επικοινωνήσουμε και να αφυπνίσουμε τη διεθνή κοινή γνώμη, με εκδηλώσεις όπως η σημερινή στη Λεμεσό.

Έχουν προηγηθεί ανάλογες στην Αθήνα και σε άλλες ελληνικές πόλεις, στη Ρώμη, στη Βενετία, τη Φλωρεντία και το Μιλάνο, στη Βασιλεία της Ελβετίας, στο Λονδίνο, στο Παρίσι και στις Βρυξέλλες. Ο τόμος έχει επιδοθεί σε υψηλά ιστάμενους πολιτικούς και θρησκευτικούς ηγέτες, όπως είναι ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος και προκαθήμενος της Καθολικής Εκκλησίας, πάπας Φραγκίσκος. Έχουμε συναντήσει τους αρμόδιους Επιτρόπους της Κομισιόν, όπως επίσης και τους παράγοντες της ΟΥΝΕΣΚΟ, γιατί ο Ναός της Αγίας Σοφίας είναι στον κατάλογο των προστατευόμενων μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η θέλησή μας για ανάδειξη του ζητήματος έχει δύο λόγους. Ο πρώτος είναι ότι το θαύμα αυτό της αρχιτεκτονικής του 6ουαιώνος κινδυνεύει πραγματικά από την αθρόα προσέλευση επισκεπτών σε καθημερινή βάση. Γίνονται καταστροφές, τις οποίες παραδέχονται και δημοσιεύουν τουρκικά μέσα ενημέρωσης. Στα μάρμαρα του δαπέδου, στην αυτοκρατορική πύλη και στους τοίχους, υπάρχουν φθορές που οδηγούν όπως λένε οι ίδιοι οι Τούρκοι επιστήμονες σε κίνδυνο το Ναό τις επόμενες δεκαετίες εφόσον συνεχιστεί η ίδια πρακτική.

Ο δεύτερος λόγος είναι η υπεράσπιση των παγκόσμιων ηθικών αρχών. Δεν πρέπει να επιτρέψουμε το δίκαιο της ισχύος να υπερνικήσει την ισχύ του δικαίου. Η αλήθεια δεν πρέπει να καλυφθεί από το σκότος. Η αυθαίρετη απόφαση της τουρκικής ηγεσίας, δεν πρέπει να μείνει αναπάντητη από τη διεθνή κοινότητα, γιατί τότε νομιμοποιείται μια λανθασμένη πρακτική, που θα επιτρέπει στον κάθε έναν να την επαναλαμβάνει.

Κι αυτό έχει σχέση και με την κατάσταση των χριστιανικών μνημείων στα κατεχόμενα. Τα οποία ως ΔΣΟ τα αναδεικνύουμε, και ζητούμε την προστασία τους από τους αρμόδιους θεσμούς και τους φορείς.

Όπως επισημάνθηκε από τους προλαλήσαντες η συμπερίληψη των Ναών της Αγίας Σοφίας σε αυτόν τον τεράστιο άξονα της Ευρασίας, αποδεικνύει το κοινό χριστιανικό υπόβαθρο του πολιτισμού μας. Και αποτελεί την καλύτερη απάντηση σε όσους αμφισβητούν αυτό το παρελθόν στην διαμόρφωση του ευρωπαϊκού μέλλοντος. Όμως, σε μια εποχή παγκόσμιας ρευστότητας, αμφισβήτησης των αξιών, και αναζήτησης οδού ελπίδας και αισιοδοξίας οι κοινές μας ρίζες μπορούν να μας δώσουν τη δύναμη για να προχωρήσουμε προς τα εμπρός προς χάριν της ειρήνης, της ευημερίας και του καλού.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότατες ευχαριστίες της ΔΣΟ προς την Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, την πρόεδρό της κ. Αννίτα Δημητρίου, η οποία στάθηκε αρωγός σε όλη την επιτυχημένη διοργάνωση, αλλά και για την πρόθεσή της να τυπωθεί ικανός αριθμός αντιτύπων του τόμου για να διακινηθούν. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στον επικεφαλής της κυπριακής αντιπροσωπείας, τον φίλο Πανίκο Λεωνίδου, ο οποίος υπήρξε η ψυχή της όλης πρωτοβουλίας της διοργάνωσης στην Κύπρο της Διεθνούς Γραμματείας του θεσμού και της σημερινής παρουσίασης, καθώς και όλους τους φίλους βουλευτές που συμμετέχουν στην κοινοβουλευτική αντιπροσωπεία.

Αννίτα Δημητρίου: “Χρειάζεται να προστατεύσουμε αυτά που πιστεύουμε…”

Στην ομιλία της, η **Πρόεδρος της Βουλής κ. Αννίτα Δημητρίου**, ανέφερε πως δεν είναι τυχαίο ότι η Κύπρος, ως ένα ιδρυτικό μέλος της ΔΣΟ συμμετέχει επί 30 χρόνια σε αυτό το θεσμό, «έναν πολύ σημαντικό θεσμό καθώς σήμερα, όσο ποτέ, κλυδωνιζόμαστε από μια κρίση αρχών και αξιών και χρειάζεται να προστατεύσουμε αυτά που πιστεύουμε, αυτά που ασπαζόμαστε, αυτά που μας εκπροσωπούν».

Αναφερόμενη στον τόμο «Αγία Σοφία: Οι ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο», η κ. Δημητρίου είπε πως αποτελεί ένα πολύτιμο μέσο που λειτουργεί ως απάντηση στην άνομη ενέργεια της Τουρκίας να μετατρέψει τον πλέον εμβληματικό χριστιανικό ναό σε τζαμί, «μια δράση και αντίδραση στην τουρκική μισαλλοδοξία και τον θρησκευτικό φανατισμό». «Η πολύγλωσση έκδοση συνιστά σημαντικό μέσο ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της διεθνούς κοινής γνώμης για το οικουμενικό και μοναδικό αυτό μνημείο της Αγίας Σοφίας, που αποτελεί κοινή πολιτιστική κληρονομιά ολόκληρης της ανθρωπότητας», συμπλήρωσε.

«Αν δεχτούμε ότι τα μνημεία λειτουργούν ως αποτυπώματα και χαρακιές στη

μνήμη, τότε η μνήμη, όπου και να την αγγίξεις πονεί», είπε και υπογράμμισε πως, το πόσο διαχρονικά είναι τα λόγια του νομπελίστα Έλληνα ποιητή Γιώργου Σεφέρη, «μπορούμε να το αντιληφθούμε αν αναλογιστούμε την αυθαίρετη απόφαση του Τούρκου Προέδρου να προβεί σε μια πράξη βέβηλη προς την ιστορικότητα ενός διαχρονικά πανανθρώπινου συμβόλου θρησκευτικής λατρείας, να μετατρέψει σε τζαμί έναν χριστιανικό ναό που, από το 1985, συγκαταλέγεται στον κατάλογο των προστατευόμενων Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της ΟΥΝΕΣΚΟ».

Υπενθύμισε ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων προέβη στην ομόφωνη έγκριση ψηφίσματος με το οποίο καλείται η Τουρκία να σεβαστεί και να εκπληρώσει στο ακέραιο τις νομικές υποχρεώσεις που έχει αναλάβει για την προστασία του χαρακτήρα της Αγίας Σοφίας ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ενώ καλούνται επίσης η ΕΕ, τα Η.Ε. και η ΟΥΝΕΣΚΟ να ασκήσουν αποτελεσματική πίεση στην τουρκική Κυβέρνηση, με σκοπό τη διαφύλαξη του οικουμενικού πολιτιστικού χαρακτήρα του μεγαλοπρεπούς αυτού ναού.

Την ίδια ώρα, η Πρόεδρος της Βουλής υπέδειξε ότι η προσπάθεια παραχάραξης της ιστορικής μνήμης αποτελεί πάγια πολιτική της Τουρκίας, με ορατές επιπτώσεις και «στην πολύπαθη Κύπρο μας» και ότι «τα πολιτισμικά θρησκευτικά μνημεία στο κατεχόμενο τμήμα του νησιού μας αποτελούν αδιάψευστους μάρτυρες της τουρκικής μισαλλοδοξίας».

«Μάλιστα, η διάνοιξη της περίκλειστης πόλης της Αμμοχώστου συνιστά άλλο ένα τρανταχτό παράδειγμα παραβίασης βασικών δικαιωμάτων και καταστρατήγησης

θεμελιωδών διεθνών και ευρωπαϊκών συμφωνιών», συμπλήρωσε.

Διαμήνυσε, παράλληλα, ότι καμία προσπάθεια αλλοίωσης της πολιτισμικής μας ταυτότητας δεν πρέπει να περνά απαρατήρητη και «σε καμία περίπτωση δεν πρέπει το δίκαιο του ισχυρότερου να υπερισχύσει του Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου».

Για την πλήρη αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας χρειάζεται συλλογική προσπάθεια και για ουσιαστική προστασία όλων των μνημείων – συμβόλων που εξακολουθούν να υφίστανται την τουρκική βαρβαρότητα χρειάζεται συ στράτευση δυνάμεων και λήψη άμεσων μέτρων, τόνισε η Αννίτα Δημητρίου.

Εξάλλου ο επικεφαλής της κυπριακής βουλής στην ΔΣΟ, βουλευτής **Πανίκος Λεωνίδου** καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους, λέγοντας πως ο τόμος «Αγία Σοφία: Οι ναοί της του Θεού Σοφίας ανά τον κόσμο», είναι μια πρωτοβουλία της Διακοινοβουλευτικής Συνέλευσης της Ορθοδοξίας με διττό σκοπό.

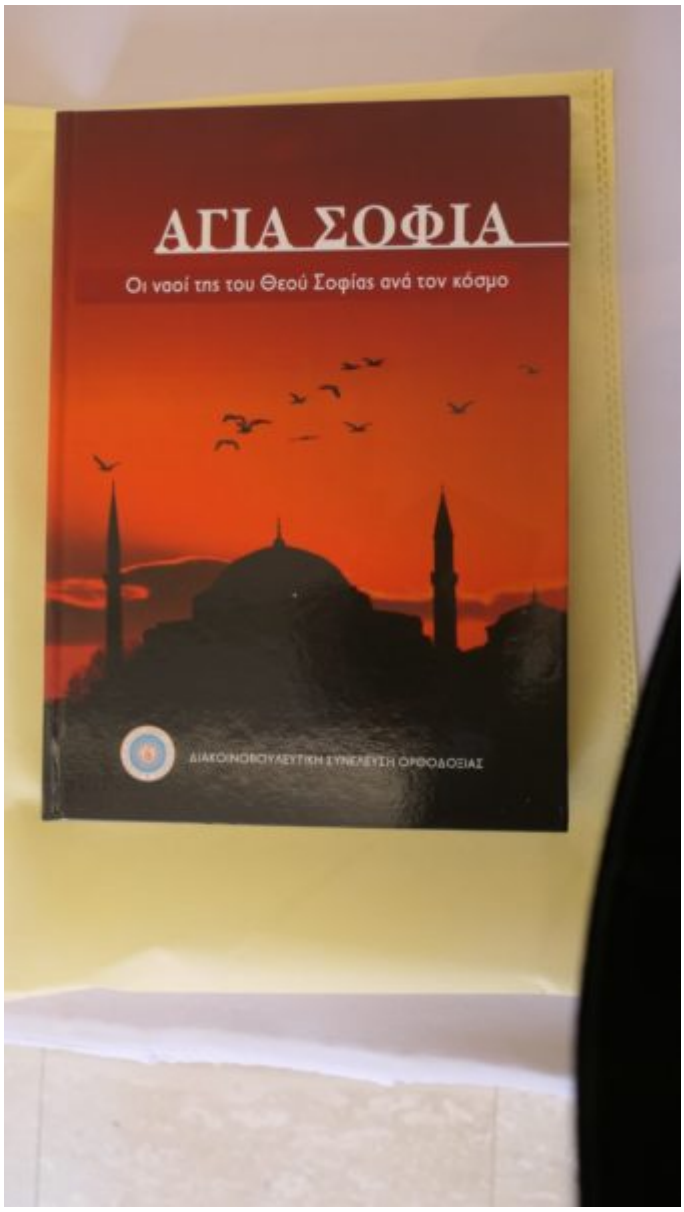

Αφενός, εξήγησε, να αναδείξει την πνευματική ενότητα του χριστιανικού κόσμου, ουσιαστικά και του ευρωπαϊκού πολιτισμού, και αφετέρου, μέσω αυτής της έκδοσης να καταγγείλει παντού την αυθαίρετη μετατροπή, από την τουρκική ηγεσία, της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη, του διαχρονικού φάρου αυτού της Ορθοδοξίας, σε τζαμί. Εξέφρασε ευχαριστίες σε όλους όσοι συνέβαλαν στην επιτυχία της εκδήλωσης, αλλά και των εργασιών της ΔΣΟ αυτές τις ημέρες στην Κύπρο.

Χαιρετισμό απηύθυνε και **ο Δήμαρχος Νίκος Νικολαΐδης,** υποδεικνύοντας ότι η Λεμεσός, μια πόλη με μια ιστορία 4 χιλιάδων χρόνων, διαμόρφωσε ισχυρούς δεσμούς με την ορθοδοξία εδώ και αιώνες, μετά το πέρασμα των Αποστόλων Παύλου και Βαρνάβα από το νησί.

Εξέφρασε ακόμη τη βαθιά εκτίμηση του προς το έργο που επιτελεί, από την ίδρυση της, με πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων, η Διακοινοβουλευτική Συνέλευση της Ορθοδοξίας, την οποία ευχαρίστησε για «την σθεναρή υποστήριξη που παρέχει όλα αυτά τα χρόνια για τα δίκαια της ημικατεχόμενης Κύπρου μας, για τον αγώνα για απαλλαγή από την κατοχή και λύση του Κυπριακού, για τις προσπάθειες εντοπισμού των αγνοουμένων μας και για να τεθεί τέρμα στη σύληση των εκκλησιών και της καταστροφής της πολιτιστική μας κληρονομιάς στα κατεχόμενα».

Εκ μέρους του ΤΕΠΑΚ χαιρέτησε την εκδήλωση **ο Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων Δρ. Παντελεήμων Κελίρης**, ο οποίος ανέφερε πως δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο αξεπέραστος από αρχιτεκτονικής τέχνης και πλούτου ναός της του Θεού Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη, καθώς και οι μεταγενέστεροι ομώνυμοι ναοί, «είναι το απαύγασμα και υπέροχο σύμβολο του χριστιανικού ορθόδοξου ελληνορωμαϊκού κόσμου και πολιτισμού».

Την ίδια ώρα υπογράμμισε ότι «η καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα εδάφη μας, είναι αλληλένδετη με μια στρατηγική του κατακτητή που στοχεύει στην εξάλειψη κάθε μορφής πολιτιστικής έκφρασης και στην ανεπανόρθωτη βλάβη κάθε μορφής συλλογικής και ιστορικής μνήμης».

Ακολούθησε επίδοση αναμνηστικών, διανομή του τόμου και καλλιτεχνικό πρόγραμμα από τη **χορωδία του Δήμου Μέσα Γειτονιάς,** ενώ οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν τις φωτογραφίες που συμπεριλαμβάνονται στο βιβλίο και εκτέθηκαν στο χώρο.